



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1508/2020
04.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3394/18 од 17.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 04.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3394/18 од 17.10.2018. године и Првог основног суда у Београду П1 1123/16 од 05.02.2018. године и **ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосновани тужбени захтев тужиоца АА из ..., за утврђење да је у радном односу на неодређено време код послодавца Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, почев од 01.01.2009. године, као и захтев за исплату неисплаћених зарада за период од јуна 2013. године закључно са фебруаром 2017. године, са припадајућим доприносима пензијског, инвалидског и социјалног осигурања и захтев за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1123/16 од 05.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор тужене о стварној ненадлежности Првог основног суда у Београду. Ставом другим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднесцима од 26.09.2016. године и 29.06.2017. године. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено је да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене као послодавца, почев од 01.01.2009. године. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име неисплаћених зарада, појединачно наведене месечне износе, са припадајућом законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке, као и да у корист тужиоца уплати доприносе пензијског, инвалидског и социјалног осигурања, Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе осигурања за случај незапослености, Националној служби за запошљавање

РС. Ставом петим изреке, одбачена је као неуредна тужба у делу којим је тужилац тражио утврђење свих права и обавеза из радног односа. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 261.274,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3394/18 од 17.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем, четвртм и шестом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац почев од 2008. године, био запослен код туженог Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа за Косовску Митровицу, на радном месту полицајца, те да му је исплаћивана плата и уплаћивани доприноси за обавезно социјално осигурање, до маја месеца 2013. године, од када је тужиоцу без икаквог упозорења или образложења обустављена исплата зарада. Тужилац нема решење о заснивању радног односа као ни радну књижицу, с обзиром да се, према његовој тврдњи, сви примерци овог решења налазе код тужене као послодавца, а тужиоцу приликом заснивања радног односа није уручен примерак решења о заснивању радног односа. Тужиоцу није достављено упозорење пред отказ нити одлука о престанку радног односа. Из уверења РФ ПИО од 12.08.2016. године, утврђено је да за тужиоца постоје подаци о осигурању и уплати доприноса за период од 28.05.1988. године до 31.05.2013. године, а из потврде ПИО од 12.08.2016. године произлази да за тужиоца постоје подаци о стажу осигурања, зарадама, накнадама зарада, основицама осигурања, уговореним и другим накнадама у висини уплаћених доприноса остварених од 01.01.1970. године, а здравствена легитимације тужиоца оверена је до 31.12.2013. године.

Тужба у овом спору је поднета 23.05.2016. године.

Првостепени суд је закључио да је тужилац у спорном периоду био у радном односу код тужене као послодавца која није донела решење о заснивању радног односа као ни одлуку о престанку радног односа, на који начин је онемогућила тужиоца да оствари право на правни лек, сагласно члану 210. став 4 и 5. Закона о полицији.

По мишљењу првостепеног суда, тужена је онемогућила тужиоца да оствари и заштити своја права.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев у смислу одредбе члана 16, 154. став 1. и 190. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, са чиме се у потпуности сагласио другостепени суд.

Основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

У смислу члана 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05...32/13) судска заштита у радном спору може се тражити у року од 60 дана од дана достављања решења, односно од сазнања за повреду права.

Тужиоцу није достављена одлука о престанку радног односа, тако да се може сматрати да је за повреду права сазнао у јуну 2013. године, (према његовом исказу), с обзиром да је последњу плату примао у мају месецу 2013. године.

Подношењем тужбе 23.05.2016. године, тужилац је преклудирао у заштити свог права из радног односа. Независно од тога што му тужена као послодавац није доставила одлуку о престанку радног односа, тужилац је (према његовом исказу) сазнао за повреду права у јуну месецу 2013. године, зато што му је од јуна месеца тужена без упозорења и било каквог образложења, обуставила исплату плата.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је преиначио нижестепене пресуде и одбио као неоснован захтев тужиоца за утврђење да је у радном односу на неодређено време код туженог. С обзиром да од главног захтева (утврђење постојања радног односа) зависи судбина споредних захтева (исплата зараде, доприноса), то су и ови захтеви неосновани.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је донео одлуку као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 153. став 1, 154. став 1, 163. став 2. и 162. ЗПП., а висина одмерена у траженом износу, на име састава ревизије.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић